

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Протокол №3 від 18.11.2020р.

ЗАТВЕРДЖЕЮ

Директор

[Handwritten signature]

А.СТАВИЦЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Голова батьківського комітету

[Handwritten signature]

А.ЗАГОРОДНЄВА

**Кодекс безпечного освітнього середовища
Відокремленого структурного підрозділу
«Охтирський фаховий коледж Сумського
національного аграрного університету»**

Вступ

Головним правилом для всіх дій працівників Відокремленого структурного підрозділу «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету» є необхідність діяти в найкращих інтересах дитини. Кожний працівник повинен ставитися до дітей з повагою та враховувати їхні потреби. Використання працівником будь-якої форми насильства проти дитини є неприйнятним.

Для досягнення цього працівники Відокремленого структурного підрозділу «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету» повинні діяти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх правил закладу в межах своїх повноважень.

Розділ I. Визначення термінів

1. Працівник ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» – особа, яка працює в закладі згідно з трудовою угодою або за контрактом.
2. Дитина – будь-яка особа віком до 18 років.
3. Особа, уповноважена представляти дитину – один з її рідних або прийомних батьків, або законний опікун.
4. Дозвіл батьків (опікунів) означає дозвіл, наданий хоча б одним з батьків дитини. Проте якщо між батьками дитини немає згоди, їм має бути повідомлено, що питання повинно бути вирішено в родині або опікунському суді.
5. Насильство проти дитини розуміється, як дії проти дитини, що підлягають покаранню та є забороненими, скоєні будь-якою особою, зокрема працівником ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ», або дії, які загрожують благополуччю дитини, зокрема неналежний догляд за нею.
6. Особа, відповідальна за Інтернет – працівник ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ», призначений його директором для контролю за користуванням дітьми мережею Інтернет на території закладу та їх безпеку під час такого користування.
7. Особа, відповідальна за реалізацію «Кодексу безпечного освітнього середовища» (далі – Кодексу) – працівник ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ», призначений його директором для контролю за його виконанням.
8. Особисті дані дитини – будь-яка інформація, за допомогою якої можна ідентифікувати дитину.

Розділ II. Визначення чинників ризику насильства проти дитини та реагування на них

1. Працівники закладу мають знати чинники ризику насильства проти дитини та звертати на них увагу в рамках своїх службових обов'язків.
2. Якщо виявлено чинники ризику, працівники ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» повинні повідомити про них батькам і надати їм інформацію про можливості для отримання підтримки, а також заохотити їх до вирішення проблеми.
3. Працівники ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» повинні контролювати стан і благополуччя дитини.

Розділ III. Порядок реагування у випадках насильства проти дітей

3.1 Якщо працівник ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» підозрює, що дитина стала жертвою насильства, він повинен надати інформацію про це в письмовій, усній формі чи за допомогою засобів електронної комунікації директору, (заступнику директора з навчально-виховної роботи, психологу, соціальному педагогу, куратору групи).

3.2 Психолог (соціальний педагог) викликає батьків або опікунів дитини, яка може бути жертвою насильства, і повідомляє їм про це.

3.3 Психолог (соціальний педагог) повинен підготувати опис ситуації дитини у ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» та в родині на підставі своїх розмов з дитиною, викладачами, куратором та батьками і розробити план допомоги дитині.

3.4 План допомоги має включати рекомендації з таких питань:

-) вжиття заходів для забезпечення безпеки дитини, у т.ч. повідомлення сектору Ювенальної превенції Національної поліції в Сумській обл., Службу у справах дітей Охтирської міської ради, Центру соціальних служб для сім'ї, дітей, молоді про можливий випадок насильства;
-) підтримка, яку ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» повинен запропонувати дитині;
-) направлення дитини до спеціалізованого центру для отримання допомоги (за потреби).

3.5 У більш складних випадках (пов'язаних із сексуальним насильством, жорстоким фізичним або психологічним насильством) директор ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» повинен скликати постійнодіючу

комісію, до складу якої входять директор коледжу, заступник директора з НВР, завідувачі відділеннями, практичний психолог, соціальний педагог, голова студентського самоврядування коледжу (надалі – постійнодіюча комісія).

3.6 Постійнодіюча комісія повинна підготувати план надання допомоги дитині, який відповідає вимогам, зазначеним у п. 3, 4 Кодексу, та базується на матеріалах, підготовлених психологом (соціальним педагогом), та іншій інформації, отриманій членами комісії.

3.7 Якщо про можливий випадок насильства проти дитини повідомляється її батькам або опікунам, скликання постійнодіючої комісії є обов'язковим. Комісія має призначити батькам або опікунам зустріч для обговорення проблеми, під час якої батькам або опікунам може бути повідомлено про те, що можливий випадок насильства буде розслідуватися зовнішньою організацією для забезпечення об'єктивності розслідування. Необхідно вести протокол такої зустрічі.

3.8 Психолог (соціальний педагог) повинен представити план надання допомоги дитині її батькам або опікунам, рекомендуючи щільну співпрацю під час його виконання.

3.9 Психолог (соціальний педагог) повинен поінформувати батьків або опікунів дитини про обов'язок закладу повідомити про можливий випадок насильства компетентні органи (сектору Ювенальної превенції Національної поліції в Сумській обл., Службу у справах дітей Охтирської міської ради, Центру соціальних служб для сім'ї, дітей, молоді).

3.10 Після того, як психолог (соціальний педагог) поінформував батьків, директор ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» повинен повідомити про можливий злочин сектору Ювенальної превенції Національної поліції в Сумській обл., Службу у справах дітей Охтирської міської ради, Центр соціальних служб для сім'ї, дітей, молоді, або відправити офіційне повідомлення.

3.11 Відповідальність за подальші дії несуть органи, згадані у попередньому пункті.

3.12 Якщо про можливий випадок насильства проти дитини повідомляється батькам або опікунам дитини, але факт такого випадку не підтверджується, батьки або опікуни дитини мають отримати інформацію про це в усній чи письмовій формі.

3.13 При реагуванні на повідомлення про випадок насильства розробляється план психологічної реабілітації учасників насилля. План має знаходитися у практичного психолога (соціального педагога).

3.14 Усі працівники закладу та інші особи, яким стало відомо про випадок насильства або будь-які пов'язані з ним питання в межах своїх службових обов'язків, повинні зберігати конфіденційність, за винятком інформації, яка передається компетентним органам відповідно до порядку реагування.

Розділ IV. Принципи захисту особистих даних дитини

4.1. Особисті дані дитини мають бути захищені, згідно Закону України «Про захист персональних» №2297-VI від 01.06.2010.

4.2. Працівники закладу, які працюють з особистими даними дітей, повинні зберігати їхню конфіденційність і вживати заходів для їхнього захисту від несанкціонованого доступу.

4.3. Особисті дані дитини надаються лише тим особам і організаціям, які мають на це право, згідно із законодавством, та відповідні повноваження.

4.4 Працівник ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» може використовувати інформацію про дитину з освітньою або виховною метою лише за умови анонімності дитини та неможливості її ідентифікації за допомогою такої інформації.

4.5 Працівник ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» не має права надавати інформацію про дитину, її батьків чи опікунів представникам засобів масової інформації.

4.6 У виключних ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник коледжу може звернутися до батьків або опікунів дитини за дозволом надати їхні контактні дані представникам засобів масової інформації. Такі дані надаються лише за умови отримання дозволу.

4.7 Працівники коледжу не мають права надавати можливість представникам засобів масової інформації встановлювати контакт з дітьми.

4.8 Працівники коледжу не мають права розмовляти з представниками засобів масової інформації про дітей, їхніх батьків чи опікунів. Це також стосується ситуацій, коли працівник закладу вважає, що його висловлювання не записуються.

4.9 У виняткових ситуаціях, якщо це є обґрунтованим, працівник коледжу може мати розмову з представниками засобів масової інформації про дитину або її батьків (опікунів) за умови згоди на це батьків (опікунів) у письмовій формі.

4.10 Представники засобів масової інформації можуть отримувати дозвіл на доступ до окремих приміщень закладу для підготовки матеріалів для ЗМІ за рішенням директора ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ».

4.11 Приймаючи відповідне рішення, директор повинен звернутися до адміністрації коледжу з проханням підготувати приміщення закладу для роботи представників ЗМІ таким чином, щоб зйомка дітей у закладі була неможливою.

РОЗДІЛ V. Принципи захисту зображень

5.1 Визнаючи право дітей на приватність і захист особистих інтересів, ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» повинен захищати зображення дітей.

5.2 Працівники коледжу не мають права давати дозвіл на фото-, відеозйомку дітей або їх аудіозапис на території коледжу без попередньої згоди батьків або опікунів дитини в письмовій формі.

5.3 Для отримання згоди батьків (опікунів) для фото-, відеозйомки дитини працівник коледжу має звернутися до них, згідно з процедурою для отримання такого дозволу. Не дозволяється надавати представникам ЗМІ контактні дані батьків (опікунів) дитини без їхньої попередньої згоди.

5.4 Якщо зображення дитини є лише частиною великого зображення, наприклад, публічного заходу, пейзажу, зборів тощо, дозвіл батьків (опікунів) на фото-, відеозйомку не є необхідним.

5.5 Оприлюднення працівником коледжу зображення дитини в будь-якому вигляді (фото-, відео- або аудіозапису) потребує попередньої згоди батьків або законних опікунів дитини в письмовій формі.

5.6 Згаданий в п.1 дозвіл повинен містити дані про те, де буде оприлюднено запис або зображення та в якому контексті його буде використано (наприклад, що його буде розміщено на веб-сайті www.youtube.pl з метою реклами закладу).

РОЗДІЛ VI. Принципи доступу дітей до мережі Інтернет

6.1 Надаючи дітям доступ до мережі Інтернет, заклад зобов'язаний вжити всіх заходів для захисту їх від матеріалів, які можуть зашкодити їхньому належному розвитку, зокрема, має бути встановлено останню версію спеціального програмного забезпечення для такого захисту.

6.2 На території коледжу дитина може мати доступ до мережі Інтернет у таких випадках:

- під наглядом викладача на заняттях з вивчення комп'ютера;
- без нагляду педагога – на комп'ютерах освітнього закладу, призначених для цього (вільний доступ).

6.3 Коли дитина отримує доступ до мережі Інтернет під наглядом працівника закладу, останній має розповісти дитині про принципи безпечного

користування мережею Інтернет. Крім того, працівник закладу відповідає за забезпечення безпеки дітей при використанні мережі Інтернет під час занять.

6.4 На комп'ютерах закладу, призначених для вільного доступу до мережі Інтернет, мають бути постійно доступними навчальні матеріали з безпечного користування нею.

6.5 Особа, відповідальна за доступ до мережі Інтернет, повинна забезпечити на території закладу на всіх комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет встановлення та регулярне оновлення таких елементів:

- програмне забезпечення для блокування доступу до небажаних ресурсів;
- програмне забезпечення для контролю користування дітьми мережею Інтернет;
- антивірусне програмне забезпечення;
- програмне забезпечення для блокування спаму;
- мережевий захист (брандмауер).. Програмне забезпечення, згадане в п.1, має оновлюватися відповідальною за це особою щонайменше один раз на місяць.

6.6 Відповідальна особа має щонайменше один раз на місяць перевіряти, чи не має небезпечних матеріалів на комп'ютерах з доступом до мережі Інтернет. Якщо такі матеріали виявлено, вона має визначити, хто використовував комп'ютер, коли було завантажено такі матеріали.

6.7 Відповідальна особа має повідомити психолога (соціального педагога) про дитину, яка використовувала комп'ютер для завантаження небезпечних матеріалів.

6.8 Психолог (соціальний педагог) повинен провести розмову з такою дитиною стосовно безпечного використання мережі Інтернет.

6.8 Якщо під час такої розмови психолог (соціальний педагог) дізнається про зловживання стосовно дитини, він має вжити заходів, описаних у Розділі II.

РОЗДІЛ VII. Контроль за реалізацією Кодексу безпечного освітнього середовища

7.1 Директор коледжу призначає психолога (соціального педагога) особою, відповідальною за реалізацію Кодексу безпечного освітнього середовища на території ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ».

7.2 Зазначена особа відповідає за контроль за реалізацією Кодексу безпечного освітнього середовища, реагування на будь-які сигнали щодо її

порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до Кодексу.

7.3 Кожен рік відповідальна особа, згадана вище в п.1, повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог Кодексу працівниками коледжу . Під час проведення такого загального моніторингу працівники коледжу можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до Кодексу та повідомляти про порушення її вимог на території закладу.

7.4 На основі результатів анкет працівників закладу відповідальна особа, згадана в п. 1, має підготувати звіт та передати його директорові коледжу.

7.5 Враховуючи результати моніторингу, директор закладу повинен внести необхідні зміни до Кодексу та повідомити про них працівників коледжу.

РОЗДІЛ VIII. Заключні положення

8.1. Кодекс стає чинним в день її оприлюднення.

8.2. Оприлюднення документа має відбутися таким чином, щоб він був доступний усім працівникам коледжу, наприклад, через його розміщення на дошці для оголошень, розсилку електронною поштою, оприлюднено на сайті Відокремленого структурного підрозділу «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету».

ПОКАЗНИКИ ВИКОНАННЯ ВИМОГ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ВІДПОВІДНО ДО «Кодексу безпечного освітнього середовища»

Стандарт 1. ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» запровадив та виконує «Кодекс безпечного освітнього середовища».

Виконання вимог Стандарту 1 означає:

1. У ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» запроваджено реалізацію Кодексу, який містить принципи захисту дітей від насильства.
2. Кодекс безпечного освітнього середовища і відповідні принципи захисту дітей дотримуються всіма працівниками коледжу, включно з волонтерами, стажерами та практикантами.
3. Кодекс визначає такі питання:
 - порядок повідомлення та втручання, де поетапно зазначено, що слід робити, коли дитина стала жертвою насильства або її безпеці загрожують незнайомі люди, члени родини чи працівники коледжу;
 - правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про дітей;
 - правила захисту зображень дітей, які визначають, як можна знімати дітей на фото або відео та поширювати їх зображення;
 - правила доступу дітей до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній, включно з призначенням особи або осіб, відповідальних за нагляд за безпечним використанням комп'ютерної мережі.
 - принципи безпечних відносин між працівниками коледжу та дітьми, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні з дітьми.
4. Директором коледжу закладу призначено особу, відповідальну за контроль за виконанням Кодексу, при цьому чітко визначено всі її завдання.

Показник виконання вимог стандарту:

- ❖ у ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» затверджено документ під назвою «Кодекс безпечного освітнього середовища», підписаний представником коледжу і головою батьківського комітету, який містить усі необхідні положення.

Стандарт 2. ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» проводить навчання своїх працівників з питань захисту дітей від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях.

Виконання вимог стандарту 2 означає:

1. Усі працівники закладу, включно зі стажерами та практикантами, ознайомлені зі Кодексом безпечного освітнього середовища.
2. Усі працівники закладу знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти дітей, а також правові аспекти захисту дітей.
3. Щонайменше один педагог закладу пройшов навчання з методів та інструментів, які використовуються для навчання дітей захисту від насильства та зловживань (також при використанні Інтернету), має плани відповідних занять і навчальні матеріали для дітей.
4. Куратори груп пройшли навчання з питань запобігання випадкам знущань над однолітками серед дітей і реагування на них.
5. Працівники закладу мають доступ до інформації про можливість отримання допомоги у випадках, коли підозрюється застосування насильства проти дітей, разом із контактними даними місцевих установ, які працюють в області захисту дітей і надають допомогу в надзвичайних ситуаціях (сектор Ювенальної превенції Національної поліції в Сумській обл., Служба у справах дітей Охтирської міської ради, Центр соціальних служб для сім'ї, дітей, молоді).

Показники виконання вимог стандарту:

- ❖ кількість працівників закладу, які пройшли навчання;
- ❖ необхідна інформація є легкодоступною для працівників.

Стандарт 3. ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту дітей від насильства.

Виконання вимог стандарту 3 означає:

1. У ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» є дошка оголошень для батьків з корисною інформацією з таких питань:
 - √ виховання дітей без застосування насильства;
 - √ захист дітей від насильства та зловживань, загрози для дітей у мережі Інтернет;
 - √ можливості для вдосконалення навичок виховання;
 - √ контактні дані установ, які надають допомогу в складних ситуаціях.
2. Усі батьки ознайомилися зі Кодексом, затвердженою в закладі.

Показники виконання вимог стандарту:

- ❖ дошка оголошень для батьків, де розміщується корисна інформація;
- ❖ кількість батьків, ознайомих зі Кодексом, затвердженим в коледжі.

Стандарт 4. У ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» дітей навчають, які права вони мають і як вони можуть захистити себе від насильства.

Виконання вимог стандарту 4 означає:

1. У коледжі організовано заняття для дітей з питань прав дитини та захисту від насильства і зловживань (також у мережі Інтернет).
2. Діти знають, до кого вони мають звертатися за порадами та допомогою у випадках насильства і зловживань.
3. У коледжі є навчальні матеріали для дітей (книги, брошури, листівки) з питань прав дитини, захисту від ризиків насильства та зловживань, правил безпечної поведінки в мережі Інтернет.
4. Діти мають доступ до інформації про права дитини та можливості отримання допомоги в складних ситуаціях, зокрема про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді.

Показники виконання вимог стандарту:

- ❖ кількість навчених дітей;
- ❖ кількість занять у річному розкладі занять групи;
- ❖ у доступних для дітей зонах на видному місці розташовано інформацію про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді разом з порадами, як отримати допомогу у випадках насильства.

Стандарт 5. ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятим стандартам захисту дітей.

Виконання вимог стандарту 5 означає:

1. Прийняті правила та процедури для захисту дітей переглядаються щонайменше один раз на рік.
2. У рамках проведення контролю за дотриманням правил і процедур для захисту дітей у закладі проводяться консультації з дітьми та їхніми батьками (опікунами).

Показник виконання вимог стандарту:

- ❖ щорічно готується внутрішній звіт про виконання в закладі Кодексу

АНКЕТА
«МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПОЛОЖЕНЬ КОДЕКСУ
БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

№	Питання	Так	Ні
1	Чи знаєте Ви правила та положення КБОС?		
2	Чи знайомі Ви з процедурою дій, коли є підозра на існування загрози для безпеки дитини?		
3	Чи знаєте Ви, як реагувати на загрозу безпеці дитини?		
4	Чи помітили Ви будь-які порушення положень Кодексу безпечного освітнього середовища іншими працівниками закладу?		
5	Чи є у Вас зауваження або пропозиції (зокрема, щодо внесення змін) стосовно Кодексу безпечного освітнього середовища?		